

UN GOVERN DIFERENT, AMB ELS MATEIXOS MINISTRES

¿Distints collars?

Les últimes eleccions han suposat un vot corrector i de càstic a l'administració socialista. L'electorat ha valorat més els errors i les deficiències del govern central que no els encerts de les administracions locals.

J. M. Sanmartí (Madrid)

A les vuit i cinc del capvespre del dia deu de juny passat hi havia sensació de pànic en els cercles governamentals de Madrid, on es temia una derrota electoral més àmplia del que semblava. La rosegada d'ungles s'allargà una estona, fins que les xifres anaren confirmant que el PSOE continuava sent de bon tros el primer partit quasi arreu de l'estat, i que no sorgia cap alternativa forta. Tanmateix, l'ensurt durà prou per a obligar a fer una revisió ràpida de l'acció de govern des del 1982. Entre els capítols socialistes, tothom estava d'acord que l'electorat havia valorat més els errors i les deficiències del govern central que no pas els encerts de l'administració local, dominada també pels socialistes.

Les eleccions del 10 de juny representen el primer canvi en l'equilibri polític estatal des del 28-O, el 28 d'octubre de 1982. L'esfondrament de la UCD i la crisi dels anys 1981-82, el màxim exponent de la qual fou el 23-F,

feren que el PSOE ocupés per la via electoral pràcticament tot l'espai polític i el control de les tres administracions i de la immensa majoria de les institucions, amb les relatives excepcions de Catalunya i el País Basc i d'algunes àrees marginals en mans d'AP (Galícia, les Illes, Cantàbria).

A escala estatal, el PSOE apareixia com l'únic partit capaç d'omplir aquest forat polític que deixava la dreta, i les eleccions del 82 i el 83 li atorgaren un mandat popular d'urgència per treure les castanyes del foc. Era, però, una situació antinatural. No hi ha cap partit democràtic en cap país democràtic preparat i dissenyat per assumir la direcció política i administrativa d'una manera total, i sobretot, si es tracta d'un país amb les complexitats socials, culturals, econòmiques, territorials, etc, de l'Estat espanyol.

A més d'enllestir la transició, el PSOE havia de governar en representació dels grans capitalistes, del petit empresari, dels ecologistes, de les classes mitjanes urbanes i assalariats, dels agricultors, dels estudiants, de les

mestresses de casa i dels jubilats, dels lobbys estrangers, dels grups regionalistes, dels treballadors metal·lúrgics, dels marginats i dels desocupats, etc, perquè tots ells havien contribuït, poc o molt, a dur-lo al poder o, més ben dit, als diversos centres de poder. La defensa d'interessos tan diversos, al marge d'equivocacions gruixudes, com ara la política autonòmica, i sovint contraposats, destrossaren la tasca governamental, que en la pràctica topà amb un estret marge de maniobra que no es corresponia amb la força que li donaven deu milions de vots.

Vot de correcció, vot de càstic

Molts polítics cregueren que aquesta situació artificial seria esmenada a les eleccions legislatives del 22 de juny del 1986. Les contradiccions socialistes havien assolit el punt més alt amb el referèndum del 12 de maig sobre la permanència en l'OTAN, i, d'altra banda, l'espai polític s'havia estabilitzat i normalitzat. La dreta es presentava clarament com a alternativa i no tenia més hipoteques que les seves picabaralles internes. S'equivocaren, i l'electorat ratificà en termes generals la distribució de poder del 1982. Amb la repetició de la seva majoria absoluta, el PSOE conservava les mateixes àrees d'influència durant un any més.

Aquesta vegada, però, el 10 de juny sí que s'ha desplaçat el punt d'equilibri polític. La pèrdua de tantes majo-

Felipe González i Alfonso Guerra: «No hi haurà rectificacions de fons en la política governamental».

ries absolutes introdueix una dinàmica de pacte, desconeguda entre 1982 i 1987. Durant aquests anys, el PSOE pactava quan, com i amb qui volia. Ara, no. Ara ha d'arribar a acords de fons per conservar el poder, que automàticament queda matisat. Tot i això, els socialistes hauran de passar a l'oposició en diversos indrets, com a conseqüència d'un vot corrector i de càstig combinats. L'administració municipal i autonòmica adquireix, així, una fesomia totalment diferent a la dels anys anteriors. Però, ¿modificarà això l'actitud de l'administració central, del govern central? ¿O poden anar les unes per un costat i l'altra per l'altre costat? Aquesta és la gran qüestió que ara es presenta.

Reaccions contradictòries

Les primeres reaccions a l'àrea socialista van ser contradictòries. Els barons del PSOE (Joaquín Leguina, Rodríguez de la Borbolla, Joan Lerma, etc.) llançaren dos missatges molt clars: que els errors fonamentals han anat a càrrec del govern central i no dels ajuntaments i governs autonòmics, i que no es pot demanar una pràctica política flexible als alcaldes i als presidents autonòmics (tant si pacten com si governen en minoria), mentre el govern central segueix una línia rígida i sense socis ni aliats, emparat en la seva majoria parlamentària. En aquest sentit, Joaquín Leguina, president de la Comunitat Autònoma de Madrid, fou especialment dràstic.

X CAMPANYA CARLES SALVADOR

Cursos intensius d'estiu de Llengua i Cultura del País Valencià al juliol i a l'agost

Nivells	Horaris
Iniciació castellanoparlants	
Elemental	9,30 hores
Mitjà	19 hores
Superior	
Preparatori professorat	

Cursos especials:

- Cursos recuperació (a qualsevol nivell acadèmic).
- Cursos per correspondència.

En acabar el curs, els alumnes obtindran un certificat acreditatiu vàlid per a oposicions, contractes de treball, etc.

INFORMACIÓ:

**Centre
Carles Salvador**

Moratín, 15-6a. 46002-València. Tel. 351 17 27

Acció Cultural del País Valencià

Des de la cúpula del govern central, la conseqüència fou ben diferent: el govern central manté tots els seus objectius, malgrat que hi ha signes de desgast polític. Si de cas, canviarà el seu tarannà i maldarà per recuperar la iniciativa política. Tothom reconeix que en les darreres eleccions el PSOE ha actuat a la defensiva, tal com indica el seu eslògan «Por las cosas bien hechas». Felipe González, Alfonso Guerra i Carlos Solchaga insistiren des de Madrid i des del Brasil: no hi haurà rectificacions de fons en la política governamental, tal com exigeixen els grans sindicats, o, en un sentit diferent, la patronal o les organitzacions corporatives.

Ara bé, el fet cert és que, immediatament després de les eleccions, el govern central ha volgut donar signes de reactivació. El consell de ministres del dia 19 de juny aprovà per sorpresa el Reglament de la Policia Judicial, una vella aspiració que duïen encallada cinc mesos. El ministre d'Educació tragué un decret de reforma de l'educació bàsica i de franc, que és ampliada dels quatre al sis anys i dels catorze als setze. El ministre de Justícia ha anunciat que molt aviat presentarà la reforma del codi penal per endurir les penes als traficants de droga i la creació de la fiscalia especial per a la droga. La policia ha endegat batudes tan espectaculars com l'«Operación Loro», per combatre la delinqüència comuna, i s'ha anunciat una intensificació de la vigilància policíaca als carrers.

L'endemà mateix de les eleccions, el ministre de Sanitat posava fi a la vaga de metges i hospitals públics (una de les més impopulars dels darrers anys) amb una oferta de negociació. També es comprometia a celebrar eleccions sindicals en el seu sector a la tardor vinent. Hi ha, també, gestos significatius, com l'assistència de Felipe González a una convenció de jubilats de la UGT, al costat de Nicolás Redondo, en un intent palès de millorar les relacions amb el seu sindicat.

Aquest moviment, un xic desordenat, del govern espanyol fou justificat des de La Moncloa com un desig de recuperar terreny social, és a dir, vots, en termes polítics. Sorprenentment, però, l'anàlisi que va fer Felipe González és que la societat espanyola s'ha apartat del PSOE, en lloc de plantejar-ho a l'inrevés. Els dirigents socialistes saben que, si a les legislatives del 90 repeteixen els resultats del 10 de juny, encara podrien governar amb una certa facilitat, bé que en minoria, al Congrés dels Diputats. Més o menys, com la UCD, però amb una oposició més fe-

L'executiu de González s'ha proposat per damunt de tot no tornar a provocar una crisi social com la passada.

ble. Ara bé, si baixa del 39 per cent dels vots, la situació pot esdevenir dramàtica. Per això, l'orientació «social» de les darreres mesures governamentals. No s'ha de repetir una crisi laboral i social com la d'aquest hivern i primavera passats.

La concertació social n'és la clau

Per evitar-ho, el govern central s'ha tret de la màniga un as d'espases: la concertació social. A l'altra hi deu tenir l'as de bastos. Els ministres saben a hores d'ara que una política d'austeritat, antiinflacionista, de reconversió industrial, d'adaptació a la CEE, de rearmament i d'escàs pressupost en els serveis essencials, no pot ser aplicada si no es mitjançant un pacte amb els sindicats (almenys la UGT) i la poderosa CEOE, mestressa de la dreia política.

I, en el fons, aquesta mena de pactes socials (el descobriment pertany a Adolfo Suárez amb els pactes de La Moncloa de 1977) és el que ha permès fins ara governar al PSOE enmig d'una certa estabilitat. No és estrany, doncs, que ara la concertació social sigui el gran objectiu governamental: li ha d'assegurar la pau a les fàbriques i al carrer. El que més tem el PSOE és la

conflictivitat generalitzada, perquè descobreix una conducta més tecnocràtica i burocràtica que no pas política i ideològica, tal com denuncià en el Comitè Federal el mateix ministre d'Administracions Públiques, Joaquín Almunia.

De passada, el govern central ha llançat altres cables negociadors, com, per exemple, els relacionats amb la televisió privada o el govern basc, ofertes rebudes amb un cert escepticisme. Si més no, aquesta política ha permès d'endegar el debat intern del PSOE, que Alfonso Guerra ha bloquejat fins ara amb vista al XXI Congrés del partit. No es pot oblidar, d'altra banda, que el PSOE pot perdre aquests dies uns 3.000 càrrecs, que poden exigir compensacions o, almenys, explica-

Més informació i més flexibilitat

L'única concessió que han fet Felipe González i Alfonso Guerra és en les «maneres de governar». Cal millorar, per exemple, els conductes informatius i, amb aquest motiu, Alfonso Guerra deixà anar en públic diverses càrregues de profunditat contra Pilar Miró i RTVE. Joaquín Leguina i altres han

reclamat més flexibilitat a l'hora d'aplicar mesures i, sobretot, aquelles que afecten més, com les fiscals, o que sensibilitzen més les classes mitjanes, com ara les referents a la seguretat ciutadana. Sobre la pràctica diària de les llibertats fonamentals, ni una paraula.

La segona gran incògnita damunt la taula és si el mateix equip governamental que ha dissenyat i ha aplicat una política d'una manera determinada la pot dur a terme ara d'una altra manera. Segons González, sí que és possible; segons els seus interlocutors, no ho és. El PSOE no ha perdut aquesta vegada prou vots per a motivar una crisi de govern immediata, però el retrocés és prou important per a qüestionar la continuïtat d'alguns ministres. Felipe González ha estat, això no obstant, tallant en aquest capítol: no pensa canviar cap dels seus ministres, ni tan sols el d'Economia, Carlos Solchaga, el cap del qual han demanat els sindicats, si es vol assegurar la concertació social. És possible que el president es decideixi per algun relleu entre alts càrrecs, com per exemple secretaris d'estat i subsecretaris, a la recerca d'aquest nou estil dins la mateixa línia. Ho ha fet unes altres vegades. Però això no respon a la gran pregunta ara plantejada: ¿Es pot fer un altre govern amb els mateixos ministres? □